

30. I 31. OŽUJKA
- POSJET BOLESNICIMA, STARIJIM I NEMOĆNIM OSOBAMA
VELIKA SRIJEDA – 01. TRAVNJA 2015.
- MISA POSVETE ULJA U KATEDRALI SV. VIDA
CVJETNICA – 29. ožujka
- PROCESIJA I MISA U 10 SATI
- U 11.30 – OTVORENJE IZLOŽBE U KAPELI ŽUPNOG DOMA “SJEĆANJE I POGLED U PROŠLOST” DELFINE KRUŽIĆ
- U 16.30 SVETA ISPOVIJED – 17.30 KRIŽNI PUT I MISA
VELIKI ČETVRTAK – 02. TRAVNJA 2015.
- U 18 SATI – MISA VEČERE GOSPODnje
VELIKI PETAK – 03. TRAVNJA 2015.
- U 18 SATI – OBREDI VELIKOG PETKA
VELIKA SUBOTA – 04. TRAVNJA 2015.
- CRKVA JE OTVORENA ZA MOLITVU UZ KRISTOV GROB OD 8 DO 18 SATI
- U 22 SATA – VAZMEMO BDIJENJE
USKRS – VAZAM – 05. TRAVNJA 2015.
- U 8 SATI – MISA U JELENJU
- U 9.15 SATI – MISA U PODHUMU
- 10.30 SATI – MISA U JELENJU
BLAGOSLOV HRANE NA KRAJU USKRSNOG BDIJENJA I SVIH MISA NA DAN USKRSA
USKRSNI Ponedjeljak
- U 8 SATI – MISA U ŽUPNOJ CRKVI
- U 9.15 SATI - U PODHUMU
- 10.30 SATI - U ŽUPNOJ CRKVI

USKRSNI RUČAK

Pozivamo sve župljane koji su sami ili slabijeg imovinskog stanja da radost Uskrsa podijelimo zajedničkim ručkom na Uskrs u 12.30 u župnom domu.

PRIČEST I KRIZMA U JELENJU

- Prva sveta pričest u našoj župi biti će na Majčin dan 10.05.2015. u 10 sati
- Nadbiskup msgr. Ivan Devčić našim će krizmanicima podijeliti sv. Potvrdu u subotu 16.05.2014. u 10.30 sati

Izdaje župni ured Sv. Mihovila Arkandela, Jelenje 25, 51218 Dražice
 Telefon: 051/230-034 | Fax: 051/506-718
 E-mail: zupni.ured.sv.mihovila@ri.t-com.hr | Web: www.zupa-jelenje.hr
 Matični broj: 814555 | Žiro račun: 2390001-1100204925

“TKO JE KAO BOG”

GLASNIK ŽUPE SV. MIHOVILA ARKANDELA, JELENJE
 GODINA 15 • BROJ 39 • OŽUJAK 2015. • WWW.ZUPA-JELENJE.HR

„U Ivanovu evanđelju dva anđela sjede u grobu. Petar i Ivan previđaju ta dva anđela u bjelini. Ali Marija Magdalena prepoznaje ih kad zaviri u grob. Anđeli je ljubazno pitaju: „Ženo, zašto plačeš?“ Ovdje anđeli ne izazivaju nikakvu prestrašenost. Sami se obraćaju zaplakanoj ženi. Iz njezina odgovora saznajemo razlog njezine zaplakanosti. Ta dva anđela svojim pitanjem nešto pokreću. Marija Magdalena okreće se i susreće Uskrsloga. Kad god me riječi nekog čovjeka stvarno pokrenu, događa se uskrsnuće. Kad me riječ nekog čovjeka tako pogodi da se okrenem, u moj život ulazi tajna uskrsnuća. Ne mora to uvijek biti čovjek. Anđeo uskrsnuća može mi progovoriti i u Božjoj riječi. Kad ona padne u moje srce tako da me okrene i obrati, tada ustajem iz svoje ukočenosti i na samome sebi doživljavam uskrsnuće. Potraži danas anđela u svome grobu, u svojoj tami! Poslušaj ga kad ti govori! Okreni se kad uđe u tvoj život! Ne slušaj one koji te žele uvjeriti da nema ništa novo pod suncem! I za tebe postoji ono nevjerovatno, nepredvidivo čudo uskrsnuća.“ (A.G)

Draga braćo i sestre, dragi župljani, prijatelji i mještani, ovim mislima želimo Vam sretan Uskrs!

Vič. Ivan Milardović, župni upravitelj
 Vič. Lovro Perić, župni vikar

Ti na križu visiš ostavljen od sviju, usne su ti suhe, nemaju ni riječi;
 Otišli su tvoji zadnjemu času, tek ti Majka dobra ispod križa kleči.
 Spustio si glavu, svojoj braći dragoj, zadnji pozdrav šapčeš kroz strahotne muke,
 Zadnji pozdrav Kriste, ljubavi mi daješ raskriljujuć' svoje probijene ruke.
 U sutonu smrti mučeničke svoje, dok te čovjek opet prezire i vrijeđa,
 Zadnju želju, pozdrav svojoj braći daješ, tvoje Srce opet za ljubavi žeda.
 A daleko – tamo, putevima prašnim, stupali su grješni, razbojnici, ljudi,
 Preziruć tebe i dobrotu tvoju, očajno se tukuć u prljave grudi.
 I u sjeni tamnoj smraćenoga sunca, zadnji pozdrav, Kriste, zvučao je blagi,
 I za grješne, dobre, velike i male, koji su ti uvijek dobri Kriste dragi.
 Na zapadu kada skrivalo se sunce, na trcima noseć' pozdravljanja zvuke,
 Zadnji pozdrav, Kriste, klonule su tvoje raskriljene ruke...
 Stipe Barišić

Cvjetnica, Veliki tjedan i Uskrs

Cvjetnica ili Nedjelja Muke zadnja je korizmena nedjelja. Hrvatski nazivi za korizmene nedjelje prije Uskrsa su: Čista, Pačista, Bezimena, Sredoposna, Gluha i Cvjetnica. Bogoslužje Cvjetnice ima dvostruki sadržaj: prvi, svečani Isusov ulazak u Jeruzalem („Hosana“!); drugi je pjevanje ili čitanje Muke Isusove („Raspni ga!“).

Službeni latinski naziv Nedjelja palmi ili Muke Gospodnje potječe od jeruzalemskih kršćana koji su se od 4. st. skupljali popodne toga dana na Maslinskom brdu izdašnije slaveći Službu Riječi a potom uvečer u procesiji s grančicama palmi i masline u ruci ulazili u Jeruzalem. Taj se vjernički običaj prakticirao u Rimu od 9.st. odakle se proširio po cijeloj Crkvi. Uz blagoslovljene grančice, svijeće i procesije na Cvjetnicu vezani su brojni

hrvatski kršćanski običaji (umivanje vodom u koju se prije stave latice cvijeća, pletenje „pomi“ tsl.)

Porukama i dubokim značenjem bremenit je spomen na svečani Isusov ulazak u Jeruzalem na magarcu. Naviru u sjećanje brojni starozavjetni tekstovi o „mironosnom kralju“ koji

krotko jaši na magaretu da uspostavi žuđeni mir. Isus ulazi u Jeruzalem da u njemu proslavi s učenicima Pashu - prijelaz s ovoga svijeta u Božji svijet. Taj Isusov krotko pobjedonosni ulazak navještaj je njegove pobjede nad grijehom i nad smrću. Bogoslužni sadržaj Cvjetnice snažno izražava samu bit tzv. vazmenog misterija (otajstva): kroz muku do pobjede, kroz smrt u život, poniženjem k uzvišenju. Nakana je svečanog ophoda i liturgijskog slavlja da se već na Cvjetnicu kroz sudjelovanje u našim srcima začne klica klicanja naše uskrsne noći. Poklik razdraganog naroda „Blagoslovljen Onaj koji dolazi...“! ponavljamo u svakoj sv. Misi.

Velika subota

Velika subota dan je Isusova počinka u grobu. No, prije pola noći slavi se Isusovo uskrsnuće, tzv. Vazmenim bdjenjem. U nas su se još zadržali običaji da obredi pripreve za Uskrs počinju ujutro na Veliku

subotu.

Sada se oni slave u kasno popodne ili na večer, a zovu se Vazmeno bdjenje. Ono počinje blagoslovom vatre ispred crkve, a zatim slijedi povorka i pozdrav uskrsnoj svijeći koja predstavlja Krista, biblijska čitanja koja razotkrivaju svu povijest spasenja, blagoslov krsne vode te misa za

proslavu uskrsnuća. Sve te sastavnice Vazmenog bdjenja nemaju odjeka u narodnim običajima, ali se u njima prije svega očituje blagoslov ognja i proslava događaja uskrsnuća.

Narodni velikosubotnji običaj o obnovi kućne vatre u najužoj je vezi s prvim crkvenim obredom na Veliku subotu, naime blagoslovom vatre pred ulazim vratima u crkvu. Blagoslov vatre podsjeća na gorući grm iz kojega je Bog govorio izraelskom vođi Mojsiju i otkrio svoje ime: "Ja sam koji jesam". Od te vatre svećenik pali uskrsnu svijeću koja označava uskrslog Krista.

U sjeverozapadnoj Hrvatskoj čest je običaj uskrsnih krijesova - vuzmenki. U mnogim našim krajevima ljudi pripremaju pred crkvom pravu gomilu drva koju onda pale kresanjem kamena o kamen, a ne suvremenim paljačem ili šibicom. No prije je svećenik palio vatru tako da je potpaljivao gubu - koja raste po panjevima i na starom drveću - i zatim

naslagana drva. Postojao je još stariji običaj da se vatra izaziva i guba pali trenjem drveta o drvo; to je tzv. živa ili sveta vatra. Kad je završio blagoslov vatre i narod ušao u crkvu, onda bi dječaci ili momci palili svoj komad gube na blagoslovljenoj i nosili kući da ponovno potpale vatru na vlastitom ognjištu. Domaćica bi prije potpuno ugasila vatru u kući, očistila peć. Sve je to izraz želje da i u kući gori "sveta vatra". Premda je takvo održavanje vatre na ognjištu bila pretkršćanska tradicija, vremenom je to u Evropi i kod Hrvata postao opći crkvenonarodni običaj s jasnim kršćanskim značenjem: svetu vatru koju je Bog zapalio među ljudima treba donijeti u svaki dom, tj. Bog neka bude prisutan u kući.

Veliki četvrtak

U dane Svetog trodnevlja, tj. od četvrtka do subote, redovito se nisu obavljali težački poslovi na polju. Sam Veliki četvrtak dan je spomena na Isusovu Posljednju večeru, koju je prije muke proslavio sa svojim učenicima, kad je učenicima ostavio trostruki dar: prvi dar je euharistija, tj. misa i pričest, drugi je dar svećeništvo u Crkvi, a treći je simbolička pouka o važnosti bratske ljubavi. Na taj dan svećenici u mnogim crkvama neposredno podsjećaju na Isusovo pranje nogu

apostolima tako što i sami peru noge dvanaestorici muškaraca, tzv. "apostola".

Predkršćanskog je podrijetla običaj šibanja. Poznat je u Istri i u Slavoniji, gdje se naziva "šibarine". Kršćanski sadržaj tom je običaju dan u Dalmaciji gdje se na Veliki četvrtak, a negdje u sve dane Svetog trodnevlja, udara šibama po crkvenim klupama tako dugo dok se ne izlome, a čin se naziva "tući barabana" pa naziv podsjeća na Barabu, sudionika Isusova procesa pred rimskim upraviteljem Poncijem Pilatom.

Veliki petak

Veliki petak je spomendan Isusove muke i smrti. Spomen u crkvi sadrži tri dijela. Prvi je Služba riječi koja uključuje izvještaj o Isusovoj mucu evanđeliste Ivana, Isusovog "ljubljenog učenika", a

završava svečanom molitvom vjernika. Drugi dio je Klanjanje križu s ljubljem križa i pjevanjem tužaljki.

Treći pak dio bogoslužja je sveta Pričest. Osobito je dojmljivo klanjanje križu i ljubljenje križa. Sve do prije tri desetljeća valjalo je kleknuti i pružiti se uz križ koji je bio položen na pod da ga se poljubi, redovito na mjesto Isusovih rana. Raznositelji vijesti o Isusovoj mucu i smrti, tzv. "raspetnici", nosili su križ od kuće do kuće i nudili ga na ljubljenje, napose onima koji zbog bolesti ili visoke dobi nisu više mogli dolaziti u crkvu. Vjerski sadržaj je duboko obilježio taj dan postom, molitvom i osobitom ozbiljnošću koja se izražavala

odlaženjem na Isusov grob, podignut u crkvama. Taj "grob" bi redovito čuvali "stražari", tj. mladići, članovi bratovština i crkvenih društava pa i vatrogasci.

Slavljenje Uskrsa

Slavljenje Uskrsa iskazuje se slojevito. Kršćani ga, naravno, najprije doživljavaju kao središnji događaj povijesti spasenja i kao navještaj vlastitoga uskrsnuća. Stoga ga slave svojim okupljanjima u

crkvama, nastavljaju ga slaviti u svojim domovima, a narodni običaji upozoravaju na to kako se nekoć, a još i danas, slavi u javnosti.

Samo ime blagdana - Uskrs - nameće pitanje: odakle naziv Uskrs? Riječ je puna poruke jer upozorava na veliki preobrat u Isusovu životu koji

nije završio smrću na križu. Istodobno otkriva odjek toga preobrata u stvaranju zajednice Isusovih učenika, na krštenje, pa valja vidjeti tu vezu između Uskrsa i krštenja, ali i slavljenje Uskrsa i krštenja svake nedjelje. Tako ime Uskrs naglašava dvostruku poruku: ističe sam događaj uskrsnuća jer Isus je živ, a bio je mrtav; zatim upozorava da njegovim uskrsnućem počinje novi poredak, novi život za ljude; za sve one koji se krste, jer oni postaju dionici Isusove sudbine.

Povezanost, pak, Uskrsa s prethodnom povijesti spasenja izriče ime Vazam ili Vuzem, čest naziv toga blagdana u nekim hrvatskim krajevima.

Odjek slavljenja Uskrsa u javnosti potvrđuju nekadašnji i suvremeni uskrsni običaji: npr. uskrsna jaja, uskrsni krijesovi, ophod tzv. raspetnika, blagoslov jela, šibanje i polijevanje vodom, sklapanje posestrimstva te uskrsna kola. Ti običaji, ako i imaju pretkršćansko podrijetlo, bitno su uvjetovani slavljenjem Uskrsa i

danas podsjećaju na Uskrs. Brojem su uskrsni običaji siromašniji od božićnih, ali su crkveniji od njih. Svakako, temeljno im je usmjerenje povećati slavljenje Uskrsa, posebno obiteljsko blagovanje, a žele i potaknuti na uskrsno čestitanje i tako obnoviti dobre odnose među rođacima, susjedima i ostalim bližnjima. Običaj sklapanja posestrimstva znak je uskrsnog kršćanskog bratstva među ljudima pa ima duboku socijalnu poruku i vrijednost. Sve bi to trebalo imati odjeka i u običaju i u uskrsnom čestitanju."

